

(К.Х. из Атине, 1.11.2011)

Грчка није само колевка демократије. Она је и колевка драме. Ово друго је нарочито присутно после изненадне најаве њеног премијера, Јоргоса Папандреуа. Он је на брзину објавио план за референдум о новом пакету за спасавање [евра] који је одобрен на самиту ЕУ прошле недеље. Папандреу је прво морао да се конфронтира са противљењем у свом кабинету. Затим се суочио и са претњом побуне у сопственом Панхеленском социјалистичком покрету (ПАСОК). Осим тога, 2. новембра ће бити приморан и да пропусти почетак заседања грчког парламента у дебати о поверењу влади, јер су му Ангела Меркел, канцелар Немачке, и Никола Саркози, председник Француске, наредили да дође на хитне разговоре у Кан. Покушаће да га убеди да одустане од референдума, који је један западноевропски посматрач окарактерисао као “политичко самоубиство и финансијску пропаст Грчке”.

ПАСОК-ови посланици су напосто побеснели када су чули обећање о одржавању референдума. Двојица су чак изјавила да ће од сада бити независни посланици, што смањује парламентарну већину социјалиста на бедни минимум од свега 151 од укупно 300 посланика. Трећи социјалистички посланик, Васо Папандреу, бивши министар за развој (није премијерова рођака), рекла је да је грчком председнику, Кароласу Папуљасу, предложила да сазове састанак у циљу организовања владе националног јединства. Та влада би требало да прогура пореске и структурне реформе и да затим води земљу до избора. Госпођа Папандреу је упозорила: „Грчка је суочена са директним банкротом.“ Независно од ње, шест сениора-чланова ПАСОК-а су захтевали да премијер поднесе оставку, рекавши да он „гура земљу натраг у 1950-е године“ – што је био мрачан период грчке историје са општим сиромаштвом и масовном емиграцијом.

Политичари – како левице, тако и деснице – сложили су се у позивању на хитне изборе. Антонис Самарас, вођа конзервативне опозиционе странке Нове демократије, казао је да су избори “национални императив”. Референдум би „гурнуо у ризик како државу, тако

и будућност Европе“. Алексис Ципрас, вођа леве групације Сириза, такође је захтевао изборе, рекавши да је г. Папандреу „најзад, под страховитим притиском, гурнут према гласачким кутијама – али то неће бити референдум, него избори“.

Ова политичка криза могла би да подстакне Евенгелоса Венизелоса, амбициозног министра финансија, да покуша да избије у вођство. Он је нестао са видика код избијања ове кризе. Како кажу његови помоћници, примљен је у болницу са стомачним тегобама. Али – те тегобе га нису спречиле да телефонски комуницира са својим немачким колегом Волфгангом Шојблеом и осталим водећим личностима ЕУ. Господин Венизелос је касније казао грчким новинарима да је г. Папандреу требало да писмено обавести вође ЕУ о свом плану за референдум.

Многи Грци криве политичаре за већину проблема у земљи. Међутим, разборитији посматрачи се питају зашто су људи настављали да гласају за ту корпумпирану и неефикасну елиту. „Кривица је и на нама. Не можемо рећи да нисмо знали какви су они“ каже Димитрис, компјутерски техничар. Као и многи други Грци који раде самостално, и он се пита да ли да дигне руке од одржавања свог посла и емигрира у Аустралију.

Најновији пакет за спасавање Грчке неће побољшати расположење. Банке су сада суочене са национализацијом због тога што су државне обвезнице у њиховом поседу изгубиле 50% од вредности. Доћи ће до додатног отпуштања још 100.000 запослених у јавном сектору. Очекује се да ће рецесија потрајати до 2013, а да ће незапосленост вероватно премашити 20%.

До тренутка када је г. Папандреу тако изненада “иступио из равнања“, Грчка је требало да добије следећу порцију од 8 милијарди евра из одобреног зајма за спасавање, што би јој омогућило да исплаћује плате и пензије до краја године и отплати 2 милијарде од својих дуговања која за исплату доспевају у децембру. У Кану ће га [сада] упозорити да би тај новац могао да буде и заустављен – а исплата би требало да буде следеће недеље. Извештај експерата ЕУ и ММФ-а о напретку у остваривању [планова штедње] хвали владине реформске напоре – али и летимичан поглед на његов додатак са списком мера “које још треба да се обаве“ показује на десетине рупа. Један западни посматрач каже: „Ни једна једина реформа није довршена ове године.“

Грчка драма

Пише: Економист

среда, 02 новембар 2011 20:03

